

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

18 iulie 2013

Limba și literatura maghiară maternă

VARIANTA 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget, majd válaszoljon a kérdésekre/oldja meg a feladatokat!

Krúdy Gyula: ROZINA (részlet)

Szindbád - e régi szép név viselője, amint nagymamákunk korában Magyarországon az Ezeregyéjszakában olvasták - ábrándokba merülve utazott egy állomás felé, ahol egy hölgy várta.

Szindbád kölnivízzel törölgette arcáról a kormot, friss kendőt tett zsebébe, kiöblítette a száját, és megnézte a virágokat a selyempapírosban, amelyeket Pestről hozott - pedig még órajárásnnyira gurult a vonat a kis állomástól. Lefeküdt meg felkelt, szórakozottan számlálgatta az elmaradozó nyárfákat, s arra gondolt, hogy vajon érdemes volt a hosszú utat megtenni, mert Rozina félt az egerektől?

Rozina, az aranyművesné, miután télen és tavasszal Szindbád karjába kapaszkodva bejárta Pest környékét, rejtett utakon Budán, amelyeket csak szerelmesek ismernek, csókolóztak, és a színházban a páholy háttérében komolyan, összefont karral állongott Szindbád, Rozina a forró nyári hónapok elől falusi házba vonult, ahol nagymama, egy forradalombeli asszony, régi arcképekről törölgette a port és pókhálót.

- A csendes életben majd megnyugszom, és sikerül elfelejtenem önt - mondta Rozina, midőn búcsúzóul három mérföldet sétáltak a budai hegyek között. (Szindbád földre szegzett fejjel a cipője orrát nézte a hosszú délutánon, és szívében remegve kérdezte: „elhagy, csakugyan elhagy?” Azt hitte e percekben, hogy életét viszi magával Rozina, míg az aranyművesné elutazása után csodálatosan megnyugodott, fellélegzett, mintha fogságból szabadult volna. „Táncosnőt keresek, aki ezentúl a szeretőm lesz” - gondolta magában, mikor Rozina váratlanul sürgős levelet írt: „könyörgöm, hogy azonnal jöjjön, nem tudok aludni az egerektől”. Szindbád gondolkodás nélkül útra kelt.)

Az állomás mellett kis kert volt - mintha az állomásfőnöknék Magyarországon mind a fuksziát választották volna kedvenc virágjukul - és a kert végében napernyője alatt, mint egy német képeslapból való illusztráció, Rozina állott. Szindbád mind a két kezét megcsókolta az asszonynak, meghatott, értelmetlen szavakat mormolt, és imádattal szemlélte a három szeplőcskét, amelyet a falusi nap küldött az asszony arcára.

- Tehát még szeret? - kérdezte Szindbád életbevágó fontossággal.

- Lehet is magát elfelejteni - felelt Rozina, mire Szindbád karjába kapaszkodva, a falu felé ballagott.

Szindbád azt gondolta magában, hogy akkor sem lehetne bátrabb, biztonságosabb az asszony, ha ő most törvényes férje volna, hosszú utazásból tér meg, a falusi nyárfák a nagymama birtokon ismerősen bólogatnak feléje, és a kuvaszok a lába elé hemperegnek. Az almafák a kertekben Rozina fehér lábát látják, amint mezítláb sétál a harmatos fűvön. A diófára kifeszített nyugvóágy alatt a fűből kibújt egy kandi kis sárga virág, amely alantól Rozinát lesi. Rigó ül a falevelek között, és azt szeretné eltalálni, mire gondol félig lehuny szemmel az asszony.

a. Írjon ki 5 példát a szövegkohéziót biztosító eszközökre, magyarázza szerepüket!

5 pont

- b. Elemeze az összetett mondatot, készítse el az ágrajzát! **5 pont**
Szindbád azt gondolta magában, hogy akkor sem lehetne bátrabb, biztonságosabb az asszony, ha ő most törvényes férje volna, hosszú utazásból tér meg, a falusi nyárfák a nagyanyai birtokon ismerősen bólogatnak feléje, és a kuvaszok a lába elé hemperegnek.
- c. Kövesse nyomon az igeidők alapján a narrátor nézőpontjának változásait! **5 pont**
- d. Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A prózanyelv metaforizációja a modernség prózájában** címmel, vegye figyelembe az alábbi szempontokat! Értekezéséhez használja fel az idézett szöveget!
-klasszikus modernség a prózában
-metaforikus, metonimikus történetalakítás jellegzetességei
-alakteremtés jellegzetességei **15 pont**

SUBIECTUL AL II-LEA

(30 de puncte)

- a.Tervezze meg a tanóra bevezető/hangulatkeltő részét egy tetszőlegesen választott novella tanításához (Krúdy Gyula, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond vagy más szerző műve)! **10 pont**
- b. Tervezzen hat feladtból álló feladatsort, amely segítségével feldolgoztatna 11. osztályban egy Krúdy-novellát! A feladatalkotás során figyeljen az alábbi kompetenciákra:
-az elbeszélői és a szereplői szövegek megkülönböztetése; szerepüknek a megállapítása,
-a külső idő - belső idő arányának a megállapítása, az emlékezés változatainak megfigyelése epikus művekben,
-metonimikus, metaforikus történetalakítás és a kulturális összefüggések közti kapcsolat megállapítása; a folytonosság és a megszakítottság alakzatainak felismerése különböző szövegváltozatokban.

Magyarázza, melyik feladat milyen kompetenciára irányul!

20 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

A nevelési célok rendszere: osztályozás, nevelési eszmény, nevelési célok, operacionalizált célok, a műveletesítés eljárásai.